

Kako pjevati popijevku Anđeo Gospodnji?

Gustav Kuzmić, Virje

Na ovo pisanje potaknuo me članak istoga naslova objavljen u »Sv. Ceciliji« br. 3 — 4/87. na str. 75 — 76 od Miroslava Vuka iz Zagreba. Uz tu pjesmu naviru mi uspomene, prisjećanja i spomen na jednoga dobrog čovjeka, koji je prebrzo zaboravljen kao i njegovo djelo.

Još kao gimnazijalac-sjemeništarac sjećam se iz četrdesetih godina (1940) da je pjevanje *Anđeo Gospodnji* na kraju poldanjih misa među svećenicima cecilijancima i liturgičarima smatrano »nepodobnim« barem iz dva razloga. Prvo, radi toga što se za melodiju (ovu ili sličnu) smatralo da je »bećarska«, jer da nije dobro potpisivati svete riječi pod note neke »slovenske« pjesme, (tako se govorilo). Ta je pjesma, imala u originalu neki vulgarni tekst, pa joj prema tome nema mjesta u crkvi. Drugi razlog radi kojega se ne bi trebalo to u crkvi pjevati jest u tome što u pjesmi nije čitav tekst molitve Anđeoskog pozdrava.

I tako se sjećam na jednom proštenju tih godina na blagdan Presv. Trojstva (glavni god) u Visokom na svršetku svećane poldanjske orguljaš je u sve registre zasvirao, a mnoštvo naroda još zanosnije otpjevalo »Anđeo je Gospodnji navjestio Mariji... Zdravo, oj Marijo, vjek anđeoski glas, kad zadnja ura bije, dodi majko po nas...« i to sve tri kitice i sa ponavljanjima. I onda tajac! Umjesto da misnik nastavi s uobičajenim: Moli za nas.. i Pomolimo se..., on je rekao: »Ovo je bila samo pjesma, a sada ćemo izmoliti Anđeo Gospodnji«. Dakako da smo izmolili, ali je svaki mislio svoje.

Strogi cecilijanci, uglavnom mlađi svećenici, čestitali su misniku što je imao hrabrosti još jedanput moliti; stariji su zamjerali misniku, jer da nije

trebalo duplicirati kad je već bilo otpjevano. Orguljaš se ljutio. A ja, kao najmlađi prisutnik i promatrač, u prvi mah nisam znao kome bi se priklonio. Ipak mi se čini da sam više pristajao uz mlade već iz generacijske solidarnosti, a i zato što su mi se cecilijanska i liturgijska načela (kako sam ih tada razumijevao) činila crkvenijima.

U takovoj atmosferi nastupila je i ona proklamirana, a nikad provedena, zabrana pojedinih crkvenih pjesama 1945. g. Malo nakon toga boravio je u našem kraju: Bisag — Visoko i vlč. Branko BIRT (1910 — 1966). On je tih godina: 1946 — 1949. bio u te dvije župe kapelan. S njime sam tih godina proveo mnoge dane često raspravljajući o onome što mu je kao zauzetom cecilijancu i crkvenom glazbeniku i skladatelju bilo osobito na srcu. Dakako da je razgovor među drugim stvarima došao i na pjevanje *Anđeo Gospodnji*. Njegova je ideja bila da za pjevanje *Anđeo Gospodnji* treba stvoriti novu melodiju i u nju uključiti čitav tekst molitve. I on je tada napisao melodiju za *Anđeo Gospodnji* kao »psalamski recitativ« (kako je govorio) sa osobito lijepom i pjevnom melodijom za *Zdravo Marijo*. Taj se napjev i danas zanosno pjeva u župi Visoko. Ove note koje vam šaljem prepisao sam iz njegova originala još g. 1956. kao mladi svećenik. Ne znam da li je to gdje objavljeno kao ni gdje se nalazi njegov autograf. Znam da je to bilo napisano u običnoj kajdanci.

Pišem ovo kao uspomenu na toga dobrog čovjeka, svećenika, crkvenog glazbenika uz 40. obljetnicu tih zbivanja.

P. S. Napjev se nalazi u Glazbenom prilogu ovog broja.

MUKA PO MATEJU, MARKU, LUKI
i IVANU

za soliste i zbor

Narudžbe: Institut za crkvenu glazbu,
41000 Zagreb, Kaptol 29

ili: Ćirilometodska knjižara
41000 Zagreb, Kaptol 29

Cijena: 5.000 din

STANISLAV PREPREK: ČETRNAEST
JEDNOGLASNIH MISA

Narudžbe: Kršćanska sadašnjost,
41000 Zagreb, Kaptol 29

ili: Institut za crkvenu glazbu
41000 Zagreb, Kaptol 29

Cijena: 5.000 din